

Rezumate

Asist. univ. dr. Gabriela Băran - **Produce și servicii documentare în sistemul de învățământ românesc**

Lucrarea își propune, pe de o parte, investigarea structurilor infodocumentare care sprijină procesul educațional din România, la nivelul tuturor palierelor de învățământ (universitar, preuniversitar), din perspectiva serviciilor de informare și a produselor documentare oferite și, pe de altă parte, problematizarea și identificarea aspectelor esențiale privind susținerea documentară a educației nonformale în cadrul procesului instructiv-educativ. Este un demers științific care deschide noi direcții de cercetare și oferă modele și propuneri utile pentru dezvoltarea structurilor infodocumentare din sistemul de învățământ din România. Structurată în două părți – *Structuri infodocumentare în învățământul superior de stat din România* și *Structuri infodocumentare în învățământul preuniversitar de stat din România* – cuprinde capitolele: *Biblioteci universitare, Biblioteci centrale universitare și Biblioteca școlară, Centrul de documentare și informare, Produce și servicii documentare în sistemul de învățământ din România: studiu de caz*. Cercetarea asupra bibliotecilor din învățământul universitar și preuniversitar din România relevă câteva aspecte: lipsa informatizării structurilor infodocumentare, în general; inexistența unui program unitar de informatizare; insuficienta pregătire a celor care lucrează în stocarea și transmiterea informațiilor, bibliotecari și profesori documentariști; existența unei atitudini „detașate“ față de problemele actuale ale biblioteconomiei, a factorilor de decizie și resemnarea bibliotecarilor școlari în fața fenomenului alfabetizării informaționale; slaba promovare a bibliotecilor integrate în sistemul de învățământ.

Cuvinte-cheie: *servicii documentare; produse documentare; biblioteci centrale universitare; biblioteci universitare; biblioteci școlare; centre de informare și documentare.*

Drd. Silviu Constantin Nedelcu – **Bibliotecile din Imperiul Bizantin (330-1453)**

În anul 324 Sfântul Constantin cel Mare (306-337) este proclamat ca unic împărat al Imperiului Roman. Odată cu acest eveniment își va alege o nouă capitală în locul Romei și anume: fosta colonie grecească Byzantion de pe malul Bosforului. Construcția noii capitale a durat aproximativ șase ani, iar în ziua de 11 mai 330 a fost inaugurarea oficială. Pe lângă clădirile cele mai importante ale orașului a fost inaugurată și biblioteca imperială, ce îl are ca fondator pe însuși împăratul Constantin. Întemeierea bibliotecii imperiale reprezintă incipitul celorlalte tipuri de biblioteci care vor exista în Imperiul Bizantin, până la căderea sub turci din anul 1453. Tipurile de biblioteci care au existat în Bizanț sunt următoarele: imperială,

patriarhală, monastică și particulară. La aceste patru tipuri de biblioteci am adăugat-o și pe cea universitară, despre care se crede că a existat în cadrul Universității din Constantinopol, fondată de împăratul Teodosie al II-lea (408-450) în anul 425, fiind numită biblioteca juridică sau a școlii de drept. Cele cinci tipuri de biblioteci au cunoscut o evoluție interesantă de-a lungul celor 11 secole de istorie bizantină, dar au fost desființate odată cu căderea Imperiului sub turci, la 29 mai 1453. Din acest moment bibliotecile au fost desființate, iar colecțiile lor au intrat în biblioteca sultanului Mahomed al II-lea Cuceritorul (1451-1481).

Cuvinte cheie: *Imperiul Bizantin; Sfântul Constantin cel Mare; biblioteca imperială; biblioteca patriarhală; biblioteca monastică; biblioteca patriarhală; biblioteca universitară.*

Drd. Dina Paladi – **Elementele sistemului de Depozit legal**

Depozitul legal este principalul instrument de constituire a colecției naționale de documente de natură patrimonială, în scopul conservării patrimoniului național pentru generațiile viitoare și un mijloc prin care o țară se angajează să respecte art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. În același timp, garantează fiecărui cetățean accesul la patrimoniul publicat al națiunii. Orice sistem de depozit legal ridică un anumit număr de probleme, care trebuie atent analizate pentru a se asigura atingerea obiectivelor. Este necesar de avut în vedere originea publicațiilor, în cazul constituirii unei colecții naționale, locul de publicare al documentului reprezentând un element esențial, deoarece fiecare țară își limitează granițele depozitului legal la producția națională de publicații emise pe teritoriul țării, în diferite formate, complexitatea colecției fiind o calitate importantă pentru analiza fondului documentar al depozitului legal. Producătorii de documente, ce constituie obiectivul depozitului legal, sunt obligați să expedieze un anumit număr de exemplare instituției, responsabilă cu organizarea și funcționarea depozitului legal, care, în cele mai multe țări, este biblioteca națională. Numărul de exemplare este stabilit prin lege și variază în funcție de categoria documentară; la fel, și termenul de depunere a exemplarelor variază destul de mult de la o țară la alta. Constituirea și dezvoltarea unui depozit legal național trebuie să se bazeze pe un cadru legislativ, în vederea asigurării că toți editorii și producătorii de documente se vor conforma.

Cuvinte-cheie: *Depozit legal; patrimoniu național; colecție națională; număr de exemplare; cadru legislativ.*

Gelu Brîncoveanu – **Pagini de istorie memorială în revista „Clio“**

Editată de Muzeul județean „Teohari Antonescu“, revista „Clio“ cuprinde informații importante, multe inedite la data difuzării ei, referitoare la personalități care s-au remarcat în diverse domenii ale societății românești, majoritatea născute în orașul Giurgiu și în județul Vlaşca. Datele publicate întregesc biografiile cunoscute ale unor savanți de renume internațională, literați de prim raft, ingineri cu activitate deosebită, militari de carieră cu funcții în conducerea

armatei române. Concomitent, sunt aduse în atenție și teme de interes local: reperi din viața și activitatea unor intelectuali care au influențat mișcarea culturală a orașului Giurgiu, prima sa bibliotecă publică, cele mai importante monumente istorice ale zonei. Redacția și-a propus să imprime articolelor un stil accesibil, fără să facă rabat probității științifice. Deși modestă prin ținută și volum, „Clio“ a atras atenția specialiștilor, fiind catalogată printre publicațiile importante ale primului deceniu de după decembrie 1989. Prezentarea ar putea constitui un reper bibliografic pentru viitoare cercetări interesate de tematica abordată în acest periodic.

Cuvinte cheie: *istorie memorială; revista „Clio“; Muzeul județean „Teohari Antonescu“ Giurgiu; patrimoniu cultural.*

Daniela-Elena Brîncoveanu – **Biblioteca de muzeu, între clasic și modern**

Bibliotecile muzeale sunt considerate departamente de referință în cadrul instituțiilor din care fac parte. Au fost constituite începând cu secolul al XIX-lea, s-au dezvoltat odată cu muzeele care le-au creat, au înflorit îndeosebi după anul 1900. Istoricul lor a fost analizat de-a lungul timpului de către cercetători ai domeniului, iar rezultatele au fost transpuse în diferite studii, tratate și articole științifice, relativ puține ca număr. Create inițial în cadrul muzeelor din Statele Unite ale Americii, acest tip de bibliotecă a luat amploare ulterior și în țări din Europa. În România, una dintre cele mai vechi, valoroase și cercetate biblioteci muzeale este cea creată de baronul Samuel von Brukenthal, gestionată astăzi de muzeul care îi poartă numele. Mai puțin cunoscută și studiată este biblioteca Muzeului județean „Teohari Antonescu“, care deține valori bibliofile remarcabile. Structura sa clasică ar putea deveni una modernă, prin aplicarea unor principii biblioteconomice novatoare.

Cuvinte cheie: *patrimoniu; bibliotecă specializată; bibliotecă de muzeu; Muzeul județean „Teohari Antonescu“ Giurgiu.*

Angela Bilcea – **Proiecte de arhitectură, palate urbane. Arhitectul Ion D. Berindey și eclecticismul francez**

La sfârșitul secolului al XIX-lea, eclecticismul arhitectural francez s-a impus și și-a pus amprenta pe cele mai multe dintre clădirile reprezentative ale Bucureștiului. Tot acum, pentru că numărul arhitecților români era foarte redus, tinerii au fost încurajați să studieze în străinătate, cei mai mulți alegând ca destinație Franța, arh. Ion D. Berindey (1871–1928) fiind unul dintre ei. Considerat printre întemeietorii școlii românești naționale de arhitectură, creația lui îmbină elemente de eclecticism de factură clasică franceză, romantism, rococo, cu tendințe neoromânești și cu elemente moderne de concepție 1900 atât în compoziția de ansamblu, cât și în decorația bogat reprezentată. Clădirea definitivă pentru arhitectul Berindey rămâne Palatul Cantacuzino din București, situat pe Calea Victoriei nr. 141, care adăpostește astăzi sediul Muzeului Național „George Enescu“. Numit și „Casa cu lei“, este palatul construit pentru

cel mai bogat om din România acelor vremuri, George Grigore Cantacuzino (1832-1913), supranumit „Nababul“, datorită uriașei sale averi. Construit între anii 1901 și 1903, a fost inaugurat în 1906, printr-un „bal uluitor, fără precedent în țară“. După moartea Nababului, palatul este moștenit de fiul său, Mihail G. Cantacuzino, care îl lasă prin testament soției sale (Marica) Maria Rosetti-Tescanu, care, în 1937, se căsătorește cu compozitorul George Enescu. După moartea acestuia (1955), conform dorinței testamentare, palatul va deveni sediul Uniunii Compozitorilor și Muzeul „George Enescu“.

Cuvinte-cheie: *arhitectura secolului al XIX-lea; arh. Ion D. Berindey; eclecticism francez; Palatul Cantacuzino; George Grigore Cantacuzino.*

Dr. Ioana Mitea – Teatrul secolului al XIX-lea în contextul manifestărilor cu caracter național din nordul și estul Europei

Secolul al XIX-lea a însemnat pentru teatrul european o perioadă cu schimbări importante. Grupuri etnice din nordul și estul Europei și-au afirmat identitatea națională în principal prin intermediul artelor spectacolului, care vizau validarea națiunii prin susținerea limbii, educarea populației și sincronizarea cu teatrele vest-europene cu tradiție. În spațiul românesc, repertoriile primelor trupe autohtone aveau un pronunțat caracter programatic, impus de obiectivele generale ale afirmării culturii naționale, dictate de atmosfera revoluționară a epocii. Articolul prezintă aspecte ale apariției și dezvoltării teatrului nord și est european din secolul al XIX-lea, în contextul mișcărilor naționale, cu sublinierea trăsăturilor comune ale dramaturgiei perioadei: adaptarea modelelor consacrate, controlul exercitat de autorități prin cenzură, problemele financiare și organizatorice, concurența trupelor străine pentru cele autohtone.

Cuvinte cheie: *teatru nord și est european; secolul al XIX-lea; istoria teatrului; identitate națională.*

Petruța Dumitrescu – Analiza comparativă a managementului resurselor umane în structurile infodocumentare din Japonia și România

Articolul analizează structurile infodocumentare din Japonia și România, sub aspectul managementului resurselor umane. Sunt prezentate asemănări și deosebiri ale celor două sisteme, cu referiri la: procedurile specifice de recrutare și selecție a personalului, integrarea profesională și pregătirea acestuia, evaluarea performanțelor și motivarea forței de muncă din ambele structuri de bibliotecă. Totodată, sunt dezbătute situațiile în care modelul japonez ar putea fi aplicat și spațiului românesc, ținându-se cont de contextul istoric diferit al celor două națiuni, decisiv în formarea statelor actuale. Sunt punctate, în paralel, momente precum apariția bibliotecilor în Japonia și România, anul introducerii biblioteconomiei în universități,

dar și anul înființării asociațiilor naționale de biblioteci sau perioadele în care cele două țări au devenit membre IFLA. Comparația evidențiază diferențele și propune soluții adaptabile propriei realități pentru problematica abordată.

Cuvinte cheie: *resurse umane; Japonia; România; structuri infodocumentare; analiză comparativă; Biblioteca Dietei; Biblioteca Națională a României.*

Nicoleta Corpaci – **Ludoteca sau „Arta persuasiunii” în educație**

Jocul este o activitate ce contribuie substanțial la formarea indivizilor. UNESCO a recomandat bibliotecilor să creeze un spațiu ludic în care copiii să petreacă momente agreabile, un spațiu organizat astfel încât să stimuleze creația și comunicarea, să cultive abilități în diferite domenii. Bibliotecile au acceptat să includă jocul în serviciile lor în ultimele decenii ale secolului al XX-lea, iar forma sub care jocul a pătruns în biblioteci este ludoteca. Biblioteca modernă vorbește despre paradoxul jocului ca urmare a unei experiențe culturale, ce permite o multitudine de interacțiuni sociale și capacitate de schimb de idei, interpretarea și transmiterea lor. Articolul prezintă jocul ca principală modalitate de educare a copiilor mici și foarte mici, subliniind importanța înființării ludotecilor în biblioteci. Sunt trecute în revistă istoricul ludotecilor, scopul, obiectivele și misiunea lor, precum și caracteristicile și logistica de care acestea ar trebui să dispună.

Cuvinte cheie: *joc; ludotecă; servicii de bibliotecă.*

Mihai Constantinescu – **Motoare de căutare semantice**

Căutarea și recuperarea informației în sistemele automatizate oferă numeroase beneficii precum rapiditate, posibilitatea de a regăsi toți termenii dintr-o bază de date, posibilitatea de a căuta simultan într-o cantitate enormă de documente etc. Pe măsură ce cantitatea informației crește, crește și cantitatea zgomotului informațional, acesta fiind motivul pentru care căutarea poate fi limitată în funcție de diferite criterii: accesul la versiunea full-text, limba documentului, țara de origine etc. Motoarele de căutare și-au îmbunătățit algoritmi de căutare, în principal prin folosirea ordonării rezultatelor după diferite criterii. Articolul prezintă avantajele și dezavantajele căutărilor prin intermediul cuvintelor cheie, prezentând totodată noul web (web-ul semantic) și motoarele de căutare specifice acestui web (motoarele de căutare semantice). Avantajul acestor noi motoare de căutare este acela că ele sunt create pornindu-se de la ideea că între termenii unei căutări va exista întotdeauna o legătură și că relația dintre termeni trebuie să constituie un criteriu de căutare.

Cuvinte cheie: *web semantic; motoare de căutare; motoare de căutare semantice; algoritmi de căutare.*

Dr. Adriana-Elena Borună – **Documente accesibile persoanelor cu deficiențe de vedere. De la Braille la era digitală**

Lucrarea analizează tipologia formatelor de documente accesibile disponibile în momentul de față, insistând cu precădere asupra avantajelor și dezavantajelor acestora. S-a demonstrat faptul că accesibilitatea informației digitale este o cerință socială din ce în ce mai accentuată, fiind impulsionată de creșterea demografică a comunităților care pot beneficia de aceasta. Marea varietate a tehnologiilor de acces disponibile face posibilă oferirea unui răspuns pozitiv acestei solicitări. De asemenea, a fost analizată piața editorială a documentelor în formate accesibile, avându-se în vedere cererea și oferta de astfel de documente. În acest context se evidențiază familia formatelor XML și anumite instrumente pentru transformarea lor, special adecvate pentru o publicație multicanal. Se evidențiază, de asemenea, formatul DTBook, parte integrantă a DAISY, ca sistem pivot al procesului de transformare a formatelor.

Cuvinte-cheie: *accesibilitate; documente accesibile; DAISY; persoane cu deficiențe de vedere.*